

sosialurin

Afturum aftur í gráum kálvsskinni

V
I
K
U
S
K
I
F
T
I
Ð

Ritstjóri:
Hans Thomsen

»HECTOR! Sit hampiliga á stólinum!«

Hesi orðini vórðu tey seinastu, Hector Williams hoyrði í hesum livi. Kona hansara var komin fram á hann í hansara yndisstøðu: dandandi aftur av á køksstólinum við fótunum uppi á tí heitu komfyrslátuni, og haraftrat hvíttklæddur eisini! At sita so var strangligt forboð fyri, og Irena var ikki at spæla við, spann øðin í hana . . . so fyrri at gera stutt av, hendi tað, at Hector, sum kendi seg sekan, spenti nakað bráðdliga frá við fótunum, køksstólinur fór afturav, og í næstu løtu lá Hector hálsbrotin á gólvinum við einum fjákkutum andlitsvirbragði.

Irena dugði illa at fata, at Hector veruliga var deyður. Tí tað veit Gud, at ikki var tað Hectori líkt at fara av verðini á henda hátt. So bráðdliga og uttan at tað kvøtti úr honum. Og so eitt kvøld eisini, tá køksgentan hevði fri og hann sostatt var einsamallur í køkinum. Nei, hetta var so avgjørt ikki Hectori líkt.

Tá hevði verið ólíka meira í samljóð við hansara lyndi (hetta helt so Irena), um hann hevði lagt seg at doyð okkurt kvøldið, tey høvdu húsini full av gestum og sostatt spilt allan vertskapin. Ella um hann var farin av verðini á tí óvandaðu drykkjustovuni við ongum dúkum á borðunum, har hon fyrri stuttum var komin eftir, at hann við hvørt plagdi at fáa sær morgunmat. So hetta skuldi koma í bløðini og gerast ein ræðulig skomm og gøla: »Kendur búsríkmaður deyður á matstovu niðri við dokkirnar!« — Jú, tað kundi verið Hectori so líkt. Tað nøtraði Irenu í holdið av at hugsa um hetta, sum var hon beint á undursaman hátt sloppin úr ringum vanda. Tí beint soleiðis hevði Hector jú tíverri verið. So ræðuliga óvandaligur.

Hon hevði mangan brigdað sær sjálvari, at hon ikki skuldi hava tikið hann longu ta fyrstu ferðina, hann bað um hana. Tí tá hevði kanska enn verið móguleiki fyri at fingið so nøkulunda fólk burtur úr honum. Men tá hevði hann jú verið eitt einki, sum einki átti. Og sum dóttir realskúlastjórans bar jú als ikki til hjá henni at taka tann

Poul Sørensen

Danski rithøvundurur, skaldið, umsetarin og blaðmaðurin Poul Sørensen varð føddur í 1906. Hann hevur gjørt seg kendan undir dulnevninum Poeten, maðurin, sum gjørdi sínar viðmerkingar til dagsins hendingar við sínum ofta frálíka revyvísnum, men eisini við sínum ritgerðum ella kjallaragreinum í donskum bløðum, t. d. »Folkets Avis« og »Politiken« frá 1928—42. Men eisini sum tað álvarsama, tjóðskaparsinnaða skaldið hevur hann gjørt vart við seg (Her skal bert nevast tiltikna yrking hansara »Et flag er smukkest i modvind«). Í 1940 kom bókin við vísnum hansara, sum ber navn eftir honum sjálvum og rætt og slætt eitur »Poul Sørensen«. Í 1942 »Danmark« við einari fullfiggjaðari útgávu aftur í 1945. Saman við tiltikna danska teknaranum, Bo Bojesen, gjørdi hann bókina »Dagligt liv i Danmark«, sum kom í 1950.

Men hesin fjølbroytti maður hevur eisini gjørt annað, m. a. umsett gitnar útlandskar sjónleikir, sum hava verið framfórir í kongaliga sjónleikarhúsinum í Keypmannahavn. Her skulu bert nevast »Vintersolhverv« eftir mikla amerikanska sjónleikaskaldið Maxwell Anderson og »Et spil om en Vej« eftir svenska rithøvundan og sjónleikaran Rune Lindström.

Tað, sum ikki minst sermerkti Poul Sørensen, sum doyði 1. aug. 1973, var hansara lætti og eleganti stílus, sum m. a. kemur fram í teimum framúrskarandi vísunum, hann yrkti til stóra danska listarmannin, Osvald Helmuth sála. Her nýtist bert at nevna visur sum »Hende, konen, kællingen, madammen« og »Dit hjerte er i fare, Andresen«.

fyrsta tann besta. Hector mátti fyrst visa, at hann var henni verðugur. Bjóða henni eina støðu í samfelagnum, hon kundi vera eint við.

Og tað gjørdi Hector eisini. Tað skal sigast til hansara rós. Hann arbeiddi seg støðugt upp. Striddi og strevaðist. Tí tá hevði hann veruliga verið góður við hana. Hevði verið púra skotin í henni. Hetta hevði hon eisini verið fullkomiliga greið yvir. Og hon hevði verið so rørd av hansara lorkuta smikri og errin av hansara treysta áhaldni, meðan hann sum undanmaður hansara í Halgubók strevaðist í fjúrtan ár fyri sína Rakul. Og kanska hevði hon eisini verið ikki sørt ovfarin av, so væl hann megnaði endi við, at tey fóru aftur í íbúðina inni í øðrum sinni, var hann at kalla miljönerur. — Ná, men

tað var sjálvandi henni fyrri at takka, at hann var komin so væl áleiðis. Fyri at byggja brúgv um tað mentunarliga bláðýpi, sum lá millum tey. Jú, hetta var henni og einans henni fyrri at takka. Ára tann, sum æru hevur uppi-bornar!

Men hetta hevði Hector ikki gjørt, tí alt síðani hveitibreyðsdagarnir vóru av, høvdu í royndum ikki annað enn gølu staðist av honum. Gaman í at meginparturin av gølunum høvdu verið smáar, men tó kortini altíð so, at hon hevði gingið í støðugari ræðslu fyri, hvat tað næsta nú mundi fara at verða.

Sum hon hevði verið fegin og gleðiliga bílsin, tá tað kom upp, at brúðleypsferð teirra ikki skuldi enda við, at tey fóru aftur í íbúðina inni í býnum at búgva, men at hann so tigandi hevði keypt

eina villa, sum Bartlett dómari hevði átt, og sum var tann stásiligasta í allari bygðini harheima, »sum eina litla frítiðarsmáttu til mína litlu elskaðu Renu«, hevði hann sagt. Og hon hevði gleitt seg so til at siggja glósmurnar í øllum teimum familjum, sum veruliga høvdu nakað at týða har heima, teimum hjá Sirley, Granton og MacAllister, — hesi fólkini, sum hon higartil var omin saman við — gaman í — men sum kortini altíð høvdu hildið eitt sindur hánt um hesa dóttur realskúlastjórans. Hesar smásálmirnar halda seg altíð vera so finar, men ans fyrri veruligari mentan hava tær so ongantið havt!). Men nú skuldu tey so fáa annað at siggja!

Og so spurdist mest sum ein gøla burtur úr hesum stóra Garden Party'inum, tey høvdu, bert tí at Hector — umframt ungdómsvinir sínar — hevði fylt húsini við hesum hunda slagnum, hann helt saman við. Hevði tað so einans verið Bert Thompson, so kundi hann gingið ann, tí hann var so fyrsti krambsveinur í bókahandlinum, og tað mátti sigast at vera eitt starv, sum kortini hevði nakað við mentan at gera. Men so hasin Gus Miller — ein sovorðin nakkarotin rosinuseljari og so Jeff Hanson, sum fekst við ross og bar henda roykin við sær, hvar hann kom um enn hann so var í sunnudagsklæðunum. Fyri ikki at tala um Fred Smithers, sum segðist at hoyra upp í hesar sokallaðu radikalu intelligensu og ongantið var blivin til annað enn tað sama kjaftreysta letivættið, hann altíð hevði verið.

Gaman í at gildið tóktist at fara at taka seg stak væl upp, — bæði tey hjá Sirley, Granton og MacAllister vóru jú stak væl síðað menniskju, sum ikki lótu á sær finast. Men kortini hevði endin verið sovorðin, at Irena ikki hevði torað at hugt upp í eyguni á teimum, tá heim varð farið, og tí hevði hon eisini noytt Hector at komið inn til býin við sær longu dagin eftir. Og hetta høvdu so nakrar vælviljandi sálir har heima sjálvandi alt fyrri eitt misskiilt og høvdu viljað lagt nakað í hetta, sum ikki var.